

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
मुख्यलेखापरिक्षण विभाग
क्र. मुलेप/१अ/कावि/०९ /२०२२
दि. ०२-०५-२०२२

आदेश

विषय- लेखापरीक्षण कामकाजाच्या सुधारीत कार्यपद्धतीबाबत. . .
(आर्थिक वर्षे सन २०२२-२३)

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या मुख्य लेखापरीक्षण विभागामार्फत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम १०५ व अनुसूची प्रकरण ३ नुसार महानगरपालिकेच्या विभागांचे लेखा परीक्षण केले जाते. सद्यस्थितीत महापालिकेचे लेखापरीक्षण ७ वर्षे मागे आहे. वास्तविक पाहता आर्थिक वर्षे संपल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर लेखापरीक्षणाचे कामकाज पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. जेणेकरून कामकाजातील अनियमितता, होत असणाऱ्या चुका या वेळीच निदर्शनास येऊन भविष्यात केल्या जाणाऱ्या कामकाज पद्धतीमध्ये सुधारणा करून वारंवार होणाऱ्या अनियमितता टाळणे शक्य होईल. हे शक्य झाले तरच लेखापरीक्षणाचा उद्देश्य साध्य होऊ शकेल. त्यामुळे लेखापरीक्षण कामकाज हे अधिक गतिमान व परिणामकारक करण्याच्या दृष्टीने या कार्यालयाचे प्रयत्न आहेत. याकरीता सद्यस्थितीत असणाऱ्या प्रचलित कार्यपद्धतीमध्ये आर्थिक वर्षे सन २०२२-२३ पासून सुधारणा करण्याची बाब या कार्यालयाचे विचाराधीन होती.

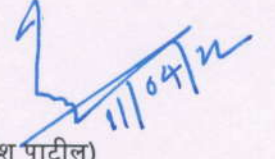
महाराष्ट्र महापालिका अधिनियमातील प्रकरण ३ (दोन) (९) मधील तरतुदीनुसार मुख्यलेखापरीक्षकांना लेखापरीक्षेसंबंधी सर्व बाबतीत, विशेषतः लेखापरीक्षेची पद्धती व व्याप्ती आणि आक्षेप घेणे व त्यांचे निरसन करवून घेणे याविषयी नियम तयार करण्याचा आणि त्याबाबत निर्देश देण्याचा अधिकार प्राप्त आहे. त्यानुसार लेखापरीक्षण कामकाज गतिमान करण्याकरीता कार्यपद्धतीमध्ये चालू आर्थिक वर्षापासून सुधारणा करण्यात येत आहे. त्याकरीता आर्थिक वर्षे २०२२-२३ पासून पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती लागू करण्यात येत आहे:

१. माहे एप्रिल २०२२ पासून लेखा विभागामार्फत अदायगी केलेल्या खर्चाच्या सर्व बीलांचे लेखापरीक्षण तात्काळ पूर्ण केले जाणार आहे. याकरीता प्रत्येक महिन्यामध्ये अदायगी होणारी बीले लेखापरीक्षण विभागामार्फत मागणी करताच लेखा विभागाने उपलब्ध करून द्यावीत.
२. स्थापत्य, विद्युत, पाणी पुरवठा व जलनिःस्सारण, भांडार तसेच इतर विभागांमार्फत राबविल्या जाणाऱ्या निविदा प्रक्रियांच्या अनुषंगाने निविदेतील कामकाज पूर्ण झालेनंतर व अनामत रक्कम अदायगीपूर्वी संपूर्ण निविदा नस्तीचे निविदा सुरु झाल्यापासूनच्या सर्व बीलांसहित लेखापरीक्षण केले जाणार आहे. लेखापरीक्षण झाल्याशिवाय यापुढे अनामत रकमांची अदायगी केली जाणार नाही. अशी देयके परस्पर लेखा विभागाने स्विकारू नयेत.
३. बांधकाम परवानगी विभागामार्फत दिल्या जाणाऱ्या बांधकाम परवानग्यांचे लेखापरीक्षण देखील तात्काळ सुरु करण्यात येणार आहे. बांधकाम सुरु करण्याचा दाखला दिल्यानंतर अशा नस्ती लेखापरीक्षण विभागामार्फत मागणी करताच उपलब्ध करून द्याव्यात. बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला देण्यापूर्वी संबंधित नस्तीचे लेखापरीक्षण पूर्ण करून घेऊन तदनंतरच पूर्णत्वाचा दाखला देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

४. कर आकारणी व कर संकलन विभागामार्फत कर आकारणी तसेच हस्तांतरणाची केली जाणारी प्रकरणे यांचे तात्काळ लेखापरीक्षण करण्यात येणार आहेत. याकरीता कर संकलन विभागीय कार्यालये व मुख्य कार्यालय यांचेकडील नस्त्या लेखापरीक्षण विभागामार्फत मागणी करताच सादर कराव्यात.
५. नगररचना विभागामार्फत दिले जाणारे चटई क्षेत्र निर्देशांक, जागा ताब्यात घेणे, सक्तीने जागा ताब्यात घेणे, मोबदला रक्कम अदायगी इ. नस्तींचे देखील कार्यवाही पूर्ण होताच तात्काळ लेखापरीक्षण केले जाणार आहे. असे अभिलेख लेखापरीक्षण कार्यालयाने मागणी केल्यानंतर तात्काळ सादर करावेत.
६. अग्निशामक, उद्यान विभागांद्वारे दिले जाणारे ना हरकत दाखले, भूमि आणि जिंदगी विभागाकडील महसुली उत्पन्नाच्या बाबी, आकाशचिन्ह व परवाना विभाग यांचेमार्फत दिले जाणारे परवाने इ. चे देखील तात्काळ लेखापरीक्षण करण्याचा प्रयत्न या कार्यालयामार्फत केला जाणार आहे. याबाबत संबंधित विभागाने झालेल्या कामकाजाच्या नस्ती, जमा रकमेचा तपशील व तदनुषंगिक सर्व कागदपत्रे यांचे यादीसहीत लेखापरीक्षणाकरीता मागणी करताच तात्काळ उपलब्ध करून द्यावीत.
७. सेवानिवृत्तीचे प्रकरणी लेखा विभागामार्फत सेवानोंद पुस्तके पडताळणी करून संपूर्ण पेन्शन प्रकरण तयार करावे. तदनंतरच सदरचे प्रकरण लेखापरीक्षणाकरीता सादर करावे व लेखापरीक्षण झालेनंतर पेन्शन आदेश निर्गत करणेत यावेत.
८. रोख स्वरूपातील भरण्याबाबतचे कामकाज हे संबंधित विभागाचे असल्याने याची सर्व जबाबदारी संबंधित विभाग प्रमुखांची राहिल. तथापी भरणा वेळचे वेळी करणे, योग्य त्या कार्यपद्धतीचा अवलंब होत असल्याची तसेच तदनुषंगिक सर्व बाबींची खातरजमा करणेचे कामकाज संबंधित विभागप्रमुख व अंतर्गत लेखापरीक्षकांचे राहिल. त्याचप्रमाणे भरणा योग्य पद्धतीने होत असलेबाबत मुख्यलेखापरीक्षण विभागातील प्रतिनिधीमार्फत अचानक तपासणी करण्यात येईल.

वरीलप्रमाणे नमुद बाबींनुसार या कार्यालयाकडे प्राप्त होणाऱ्या लेखे, नस्ती व कागदपत्रांच्या आधारे महसुली उत्पन्न व भांडवली खर्चाच्या दृष्टीने महत्वाच्या असणाऱ्या नस्ती, प्रकरणे तसेच इतर बाबींची आवश्यक ती छाननी करून निवड पद्धतीने लेखापरीक्षण केले जाणार आहे. असे लेखापरीक्षण करून उपस्थित होणारे आक्षेप तात्काळ संबंधित विभागांना पाठविले जातील व त्याची पूर्तता करणेकरीता १५ दिवसांची मुदत दिली जाईल. विहित कालावधीमध्ये पूर्तता न झाल्यास अशा प्रलंबित लेखापरीक्षण आक्षेपांचा विभागनिहाय अहवाल महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम १०५(१) नुसार मा.स्थायी समितीकडे सादर करणेत येईल. तसेच संपूर्ण आर्थिक वर्षामध्ये केल्या जाणाऱ्या लेखापरीक्षण कामकाजाचा अहवाल महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम १०६(३) नुसार एकत्रितपणे तयार करून मा.स्थायी समितीकडे सादर करणेत येईल. प्रलंबित आक्षेपांचे अनुपालन संबंधित विभागांनी केल्यावर संबंधित आक्षेप मान्य / अमान्यतेबाबत अहवाल मा.स्थायी समितीकडे वेळोवेळी सादर केला जाईल.

लेखापरीक्षणाच्या वरीलप्रमाणे सुधारीत कार्यपद्धतीबाबत सर्व संबंधित विभागांनी आवश्यक ती नोंद घ्यावी. लेखापरीक्षणाकरीता आवश्यक ते सर्व अभिलेख, नस्ती व कागदपत्रे वेळीच व मागणीप्रमाणे उपलब्ध करून दिली जातील याची दक्षता घ्यावी. महाराष्ट्र मंडपापालिका अधिनियमातील कलम १०५ (२) नुसार मुख्यलेखापरीक्षकांना महानगरपालिकेचे सर्व लेखे व त्यासंबंधीचे सर्व अभिलेख व पत्रव्यवहार पाहता येईल अशी तरतुद आहे. त्यामुळे मुख्यलेखापरीक्षकांमार्फत मागणी केलेले अभिलेख विनाविलंब उपलब्ध करून देणे अपेक्षित असल्याने याबाबत कोणतीही टाळाटाळ अथवा निष्काळजीपणा होणार नाही याची स्पष्टपणे नोंद घ्यावी. प्रकरणी काही तांत्रिक अडचण अथवा शंका असल्यास मुख्यलेखापरीक्षण विभागाकडे संपर्क साधावा.

(राजेश पाटील)

आयुक्त

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका
पिंपरी ४११ ०१८

प्रती,

सर्व विभागप्रमुख / शाखाप्रमुख

- प्रत - १. अति.आयुक्त (१)
२. अति.आयुक्त (२)
३. अति.आयुक्त (३)